

8. KOSOVSKI ZAŠTITNI KORPUS

“Kosovski zaštitni korpus (KZK) u potpunosti deluje u skladu sa svojim mandatom, kako stoji u Ustavnom okviru, kao “civilna organizacija za delovanje u hitnim slučajevima, koja na Kosovu sprovodi zadatke hitnog reagovanja u slučaju katastrofa kako bi zaštitila stanovništvo u hitnim slučajevima i humanitarnom pomoći”. KZK deluje na transparentan, odgovoran, disciplinovan i profesionalan način i zastupa sveukupno stanovništvo Kosova. KZK može da uspostavi disciplinu i finansiran je na potpuno transparentan način.”

Trenutno stanje

KZK je napredovao u svom razvoju kao civilna organizacija. Međutim, veći deo obuke je bio namenjen specijalizovanim jedinicama u sklopu njegove strukture. One su se pokazale dobrima i na obuci u inostranstvu preko okeana i na međunarodnim takmičenjima gde je naglasak bio stavljen na gašenje požara, potragu i spasavanje, i pružanje osnovne medicinske nege. Nadalje, pod međunarodnim nadzorom KZK sprovodi i operacije čišćenja neeksplozirane municije i mina. Tokom poslednje dve godine KZK je saradivao s drugim organizacijama na čišćenju 20 od 120 identifikovanih opasnih područja na Kosovu. Prošle godine KZK je u saradnji sa KFOR-om i raznim nevladinim organizacijama locirao i uništio preko 4,000 komada neeksplozirane municije i mina. KZK je isto tako reagovao raspoređujući svoje članove u slučajevima prirodnih i ljudskom rukom uzrokovanih katastrofa. Konkretno, KZK je bio uključen u hitno reagovanje na potres u Gnjilanu u aprilu 2002. godine i na požar na kosovskoj elektrani u julu 2002. U raznim prilikama KZK je učestvovao u pružanju različitih oblika hitne pomoći na čitavom Kosovu. Tokom nedavnog nasilja između 17. i 20. marta 2004. godine, članovi KZK pružali su usluge hine pomoći, a u nekim slučajevima, na zahtev KFOR-a, delovali su kao statična straža.

Predstojeći izazovi

Prema Ustavnom okviru, Kosovski zaštitni korpus (KZK) razvija se kao civilna organizacija za delovanje u hitnim slučajevima koja je u stanju da obavlja zadatke brzog delovanja u slučajevima katastrofa na Kosovu. Za postizanje toga KZK treba da bude dobro obučen i organizacija mora da razvije unutrašnju komandne i kontrolne strukture kako bi funkcionisala na transparentan, odgovoran, disciplinovan i profesionalan način. Nadalje, KZK treba da preuzme aktivnu ulogu u regrutovanju i zadržavanju pripadnika svih etničkih zajednica na Kosovu, kao i da osigura da pripadnici KZK koji prekrše disciplinski kod KZK budu kažnjeni na

pravedan i dosledan način. Dalje, važno je da finansiranje KZK i unutrašnji postupci donošenja odluka budu transparentni.

Prioritetni zadaci

Iako je KZK napredovao, još uvek nije u potpunosti razvijen. Određene oblasti zahtevaju prioritetno delovanje:

- Moraju da budu preduzeti koraci kako bi bilo obezbeđeno da veći broj pripadnika KZK dobije specijalizovanu obuku.
- Objektivna procena komandnih i kontrolnih struktura KZK treba da bude učinjena, uz posvećivanje posebne pažnje odnosu između štaba KZK i štabova u zaštitnim zonama.
- KZK treba da izgradi i sprovede strategiju za upošljavanje, integraciju i zadržavanje članova svih etničkih zajednica prisutnih na Kosovu.
- Koraci moraju da budu preduzeti kako bi se obezbedila sredstva za obuku, opremu i infrastrukturu.

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
1. KZK vrši funkcije svog mandata u skladu sa vladavinom prava.	1.1. Svi pripadnici KZK deluju u potpunosti u skladu sa Uredbom UNMIK-a br. 1999/8 i uz uvažavanje da je KZK rezervisano ovlašćenje SPGS uz svakodnevni nadzor KFOR-a.	KZK	K/KKZK, KFOR	U toku
	1.2 KZK pokazuje da deluje u skladu sa opšteprihvaćenim evropskim pravnim i profesionalnim standardima. Nijedan pripadnik KZK ne zastupa ulogu KZK oizvan one koju predviđa Ustavni okvir.	KZK	K/KKZK KFOR	Od sada
	1.3 Svi javni službenici PIS aktivno podržavaju smanjivanje broja pripadnika KZK u skladu sa Uredbom UNMIK-a br 1999/8. Ti službenici dalje podržavaju učestvovanje svih zajednica Kosova u KZK i zahtevaju od KZK da bezuslovno udovoljava svom zakonitom mandatu.	PIS	K/KKZK	Od sada
	1.4 KZK i njegovi pripadnici ne učestvuju u zabranjenim političkim aktivnostima, grupama ili pokretima.	KZK	K/KKZK KFOR	U toku
	1.5 Svi pripadnici KZK vrše svoje dužnosti u potpunoj saglasnosti sa vladavinom prava.	KZK	K/KZK	U toku
	1.6 Naimenovane specijalizovane jedinice u okviru KZK dobijaju obuku u reagovanju u vanrednim situacijama u oblastima kao što je potraga i spasavanje, gašenje požara, razminiranje, tehnike izvlačenja iz opasnosti i hitne medicinske pomoći.	KZK	K/KKZK	U toku

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	1.7 KZK, u saradnji sa K/KKZK i KFOR-om, traži da učestvuje u obuci da bi ispunio svoj zakoniti mandat.	KZK	K/KKZK PIS	U toku
	1.8 KZK upotrebljava najnovije Procene rizika na Kosovu i Plan pripravnosti za reagovanje u vanrednim situacijama blisko saradjući sa drugim službama za reagovanje u hitnim slučajevima, da bi razvio operacionalne planove i standardne operativne postupke.	KZK	K/KKZK PIS	Do 2004.
	1.9 KZK vrši redovne vežbe na terenu da bi uvežbao, procenio i uvećao svoju sposobnost odgovora na vanredne situacije.	KZK	K/KKZK KFOR	U toku
	1.10 Zavisno od dodatnog finansiranja, uvećava se sposobnost KZK da se bavi razminiranjem. Stručnjaci KZK za mine obučavaju druge pripadnike KZK tehnikama razminiranja.	KZK	K/KKZK	Od sada.
	1.11 KZK timovi za uklanjanje eksplozivnih naprava dobivaju certificate koji dokazuju međunarodne standarde u otklanjanju mina	K/KZK, KZK	K/KKZK	Godišnje
	1.12 KZK razvija kapacitete obuke svojih članova u ključnim nadležnostima KZK.	KZK	K/KKZK	U toku
	1.13 KZK sprovodi ispitivanje sve opreme kako bi bila obezbeđena proporcionalna raspodela među jedinicama i u skladu sa procenom rizika na Kosovu	KZK	K/KZK KFOR	Do novembra 2004
	1.14 KZK identifikuje opremu i drugi material nužan za obavljanje operacija iz svog mandata	KZK	K/KZK	U toku
Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
2. Sve zajednice na Kosovu su potpuno i pravedno zastupljene u KZK-u bez diskriminacije.	2.1 KZK se brine da nijedan trenutni ni potencijalni pripadnik KZK ne bude diskriminisan zbog svoje rase, etničke pripadnosti, pola ili seksualnih sklonosti.	KZK	K/KKZK	Od sada
	2.2 Svi pripadnici KZK moraju da budu upoznati sa politikom nediskriminisanja i da joj se podvrgavaju	KZK	K/KZK, KPP	U toku
	2.3 Rukovodstvo KZK preduzima korake kako bi bilo obezbeđeno poštovanje politike nediskriminisanja	KZK	K/KZK, KPP	Od sada
	2.4 KZK počinje sadržanju dugoročnu kampanju s ciljem upošljavanja članova svih etničkih zajednica i postizanjem polne uravnoteženosti	KZK	K/KKZK PIS	Do jula 2004.
3. Finansiranje je transparentno i podložno nezavisnoj reviziji.	3.1 Sredstva Konsolidovanog budžeta Kosova (KBK) za KZK obezbeđena su na vreme i udovoljavaju zahtevima KZK	MFP	K/KKZK KZK	Januar svake godine
	3.2 Finansijska revizija KZK dela KBK vrši se svake godine.	Glavni revizor	K/KKZK; KZK	Kako je definisao GR
	3.3 Traže se međunarodni donatori koji bi nabavkom preko potrebne opreme za obavljanje zadataka omogućili KZK da vrši ulogu koja mu je poverena.	KZK	K/KKZK	U toku
	3.4 KZK u potpunosti obelodanjuje izvore i iznose svih donacija koje prima, uključujući, ali ne isključivo, donacije od "Priatelja KZK". KZK tačno naznačuje kako su utrošena ta sredstva i podređuje se reviziji i/ili inspekciji svojih računa prema potrebi	KZK	K/KKZK	Od sada.
Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
4. KZK je izvršio smanjenje svojih instalacija za najmanje jednu trećinu; broj aktivnog kontigenta je	4.1 Aktivni sastav KZK je 3052 pripadnika	KZK	K/KKZK	Ostvaren

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
smanjen na 3,052 a rezervni deo na 2,000 pripadnika	4.2 Rezervni sastav KZK je 2000 članova	KZK	K/KKZK	Postignuto
	4.3 Lokacije KZK-a moraju da budu smanjene barem za jednu trećinu, u saglasnosti sa aktivnim i rezervnim kontingentom KZK i u saglasnosti sa propisom UNMIK-a 1999/8.	KZK	K/KKZK	Do kraja 2004.
Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
5. Svi oblici lošeg ponašanja kažnjeni su prema strogom disciplinskom kodu i sistemu revizije učinka rada.	5.1 KZK je privržen disciplinskom sistemu koji je ZIVB usvojio i koji je u saglasnosti sa postojećim disciplinskim kodom KZK	KZK	K/KKZK KFOR ZIOB	U toku
	5.2 Izvršena je revizija razmatranja sučajeve nepridržavanja pravila, kako bi bilo obezbeđeno da to razmatranje bude efikasno, pošteno i u saglasnosti sa međunarodnim normama odgovarajućeg procesa. Nakon revizije procedure razmatranja ona se usvaja i sprovodi.	K/KKZK KFOR ZIVB KZK	KPS K/KKZK KFOR	Do maja 2004
	5.3 Suštinski deo odredbi disciplinskog koda KZK je prošao reviziju	K/KKZK KFOR KZK	K/KKZK KFOR ZIOB	do jula 2004.
	5.4 Sprovode se mere kako bi bilo osigurano da se disciplinske akcije protiv pripadnika KZK ne preduzimaju na diskriminatorni način	K/KKZK KFOR ZIVB KZK	K/KKZK KFOR	U toku.
	5.5 Revidirani i poboljšani disciplinski kod KZK je usvojen.	K/KKZK KFOR ZIVB KZK	KPS K/KKZK KFOR	avgust 2004.
	5.6 KZK usvaja i sprovodi politiku revizije učinka rada.	KZK	K/KKZK KFOR	Do jeseni 2004.

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
6. KZK je uključena u sveobuhvatnu kampanju regrutovanja iz manjinskih etničkih zajednica.	6.1 KZK pravi pisani plan za novu kampanju za regrutovanje pripadnika svih etničkih zajednica.	KZK	K/KKZK	do juna 2004.
	6.2 KZK obezbeđuje radnih mesta za pripadnike svih etničkih zajednica i u aktivnom i u rezervnom sastavu	KZK	K/KKZK	U toku
	6.3 KZK sprovodi novu kampanju regrutovanja širom Kosova sa ciljem regrutovanja pripadnika svih etničkih zajednica.	KZK	K/KKZK	Od jula 2004.
	6.4 Shodno Uredbi 1999/8, KZK preduzima aktivne korake na povećanju broja pripadnika iz manjih zajednica na 10% svog ukupnog broja. KZK obezbeđuje da svi pripadnici manjinskih zajednica značajno učestvuju u aktivnostima KZK i da ne budu diskriminirani.	KZK	K/KKZK	U toku
7. KZK je namenio proporcionalni udeo radova na obnovi manjim zajednicama.	7.1 Novi planovi za projekte u manjinskim područjima treba da budu razvijeni u vezi sa Kancelarijom UMIK-a za povratak i zajednice i PIS. Sredstva se potražuju od donatora i/ili KBK. Radovi na obnovi ne uključuju samo popravak infrastrukture, nego i pomoć prilikom evakuacije, raspodelu pomoći, raspodelu drva za ogrev i druge srodne aktivnosti.	KZK	K/KKZK KPZ donatori MZ PIS	Do juna 2004.
	7.2 Projekti na koje se poziva 7.1 su sprovedeni, a slični projekti bivaju stalno razvijani.	KZK	K/KKZK donatori MZ	Od juna 2004.
8. Zakon o uslovima službovanja za aktivne i rezervne pripadnike KZK je usvojen i primenjuje se.	8.1 Zakon o uslovima službovanja je proglašen	K/KKZK KZK	Kancelarija za pravna pitanja	Do juna 2004.
	8.2 Zakon o uslovima službovanja sadrži odredbe kako bi se obezbedila uravnoteženost polova i nediskriminacija u skladu sa međunarodnim standardima	K/KKZK KZK	KPS KPP	Do juna 2004.
	8.3 Proglašene su odredbe o sprovođenju i stvoreni su mehanizmi za ispravljanje nepravilnosti prema potrebi.	K/KKZK KZK	KPS	Od juna 2004.

ZNAČENJE SKRAĆENICA:

GR	Generalni revizor
UNM	Uklanjanje neeksplozirane municije
MZ	Međunarodna zajednica
ZIOB	Združeni izvršni odbor za bezbednost
KBK	Konsolidovani budžet Kosova
KFOR	Snage NATO na Kosovu
KZK	Kosovski zaštitni korpus
MFP	Ministarstvo finansija i privrede
KPP	Kancelarija UNMIK-a za pitanja polova
K/KKZK	Kancelarija koordinatora Kosovskog zaštitnog korpusa, Kancelarija GZSPGS UNMIK-a
KPP	Kancelarija za pravna pitanja
KPPZ	Kancelarija UNMIK-a za pitanja povratka i zajednica
PIS	Privremene institucije samouprave
SPGS	Specijalni predstavnik Generalnog sekretara